

מהלך 6 - הסיפור הרשותי

חזון הוא מרכיב מרכזי בשותפות הפדגוגית הרשותית: הוא מצפן המכוון אותנו במציאת הדרך להשגת היעדים שאותם ברצוננו לממש; החזון מאפשר לכל שותף לחבר ליעדי השותפות את רצונותיו, זהותו האישית ותוכניות ההתפתחות שלו. החזון הוא הבסיס לגיוס מחויבות ומשמעות.

החזון כולל שלושה מרכיבים: **מטרה גדולה (ייעוד); (2) יעדים; ו - (3) ערכי ליבה** שלושת המרכיבים הללו עונים על שלוש שאלות יסוד: **למה? מה? איך?**

למה - לשם מה? מה המטרה הגדולה שלשמה אנחנו פועלים?

מה - מהי תמונת העתיד המיטבי שאנחנו מבקשים לממש?

איך - על בסיס אילו ערכים נממש את המטרה הגדולה שלנו?

מכל אלה נגזרת תוכנית עבודה בעלת יעדי פעולה קונקרטיים.

מטרות:

- יצירה שפה פדגוגית אחידה, קוהרנטית ורלוונטית
 - בנייה של "סיפור רשותי", אשר לו מטרה ברורה והמבוסס על ערכים ועקרונות פעולה משותפים
- * בכל פעם שמוזכר הסיפור הרשותי – הכוונה היא לסיפור אחד של הרשות שמתכתב עם מטרות משרד החינוך.

תפוקות:

כלל מרכיבי הסיפור הרשותי, שבו מוכלים המטרות, היעדים, הנכסים, הערכים ועקרונות הפעולה של החינוך הרשותי.

פעולות עיקריות במהלך:

- זיהוי הערכים המובילים של החינוך הרשותי
- מקסום הנכסים הרשותיים
- הגדרת מטרות, יעדים ועקרונות פעולה

מהלך 6 - הסיפור הרשותי

מפגש 1: נכסים, ערכים ומה שביניהם

משך: שעה וחצי

ציוד וחומרים:
מקורות הכוח של הרשות (ראו נספחים)

הנחיות:

1 דמיון מודרך:

דמיינו שאפשר להזמין לפורום שלנו כל אדם שתבחרו. זה יכול להיות מישהו שפגשתם, דמות בספר או בסרט או אולי מישהו מההיסטוריה שהייתם רוצים לפגוש. את מי הייתם רוצים לצרף לפורום שלנו?

בסבב: משתפים מי הדמות שהיינו שמחים לצרף לפורום, ומהם הערכים המרכזיים שדמות זו מייצגת בעבור מי שחבר בה.

2 ערכים מובילים:

אוספים את הערכים השונים שעלו, ומתוכם בוחרים בערכים שהיינו רוצים להתמקד בהם בחינוך ברשות.

3 המשגה: ערכים הם משאב, מנוע

ניתן לחשוב על ערכים כמנוע של הרשות, מכיוון שהם מספקים את הכוח המניע שמעצב את תרבות הרשות והמנחה את התנהגות השותפים ברשות. בדיוק כפי שמנוע מניע רכב וגורם לו לנוע קדימה, כך ערכים מספקים את האנרגיה והכיוון שמניעים את הרשות קדימה לעבר מטרותיה.

למה חשוב שנגדיר לעצמנו ערכים מובילים? פורום שיש לו מערכת ברורה של ערכים, שמועברים ומתקיימים באופן עקבי, יוצר תחושת אמון ושותפות.

4 מיפוי של נכסים רשתיים:

כלי נוסף המהווה מקור כוח, שיוכל לעזור לנו להתקדם לעבר דיוק החינוך ברשות הוא זיהוי הנכסים של הרשות. לשם כך עלינו לשאול: מהם ההישגים שלנו? במה אנחנו חזקים? אילו מוסדות או מקומות ייחודיים ברשות משרתים את מערכת החינוך? האם יש גוף שעוסק בחדשנות?

5 איסוף:

היום זיהינו את מקורות הכוח של הרשות. ואלה ישמשו אותנו כעוגנים במפגש הבא, שבו נגדיר את מטרת-העל ואת יעדי הרשות.

מהלך 6 - הסיפור הרשותי

מפגש 2: לאן אנחנו רוצים להגיע?

משך: שעה וחצי

ציוד וחומרים:

טושים ○

דבקיות ○

הגדרת מטרה ויעדים (ראו נספחים) ○

הנחיות:

1 פעילות פתיחה:

בסבב, כל אחד מספר על מטרה שהשיג בחייו, ומסביר מה עזר לו להשיג את המטרה.

2 המשגה: הבדל בין יעד ובין מטרה

לפעמים מתגלעים חילוקי דעות סביב משמעות המושגים מטרות, חזון, ייעוד, יעדים.

כדי לפשט את הדברים, רצוי שנחליט יחד מה המשמעות שאנחנו מעניקים לכל מושג: נתייחס למושג "מטרה" במשמעות רחבה, כתכלית גבוהה שמכוונת אותנו. לשם מציאת המטרה, צריך לענות על השאלה: לשם מה אנחנו פועלים? מה אנחנו רוצים להשיג בחינוך הרשותי?

למושג "יעד" נעניק משמעות מצומצמת ומוגדרת יותר. כדי לאתר את היעד, יש לענות על השאלה: מה חשוב לנו שיקרה כדי להגשים את המטרה שלנו?

3 מה נרצה להשיג באמצעות החינוך הרשותי?

נגיע להגדרת המטרה שלנו בדרך זו: נניח על השולחן בריסטול גדול, נחלק לכל משתתף דבקיות, עט ומרקרים.

במשך כמה דקות, יכתבו כולם על הדבקיות רעיונות למטרת-על וידביקו אותן על בריסטול.

לאחר שכולם סיימו, נוסיף רעיונות לרשימה, ואז נרכז יחד מטרות דומות. בעזרת המרקרים, נחבר רעיונות דומים ומשיקים, כך שתיווצר מפה של המטרות שהועלו.

יחד נבחר את מטרת-העל הרחבה ביותר, הקשורה למספר המטרות הגדול ביותר.

מהלך 6 - הסיפור הרשותי

מפגש 2: לאן אנחנו רוצים להגיע?

4 היעדים שלנו - המשגה

יעדים משרתיים את המטרה, וחשוב שנגדיר אותם בחוכמה, ובאנגלית SMART על פי הפרמטרים הבאים:

S Specific- מוגדרים, מדויקים

M Measurable- מדידים

A Attainable- ברי-השגה

R Relevant- מתאימים למטרות הארגון

T Time-bound- מוגבלים בזמן

5 מגדירים יעדים

כל משתתף יכתוב בדף "הגדרת מטרה ויעדים" את המטרה המוסכמת שנבחרה, ויוסיף 3 יעדים החשובים, לדעתו, להשגת המטרה.

בזוגות, נחליף בין הדפים, וכל משתתף ידרג את היעדים שכתב בן-זוגו על פי הפרמטרים של מודל SMART. נקיים דיון משותף, שבו נסביר כיצד היעדים שצוינו מקדמים את המטרה.

6 דיון:

דנים בקבוצה על היעדים שעלו, ובוחרים מהם 3-5 יעדים חשובים באמצעות הצבעת ווליום:

- כותבים את כלל היעדים שעלו
- מרכזים יעדים דומים
- מחלקים לכל משתתף טוש בצבע אחר
- כל משתתף מסמן עיגול ליד שלושת היעדים החשובים ביותר בעיניו
- בוחרים את היעדים שקיבלו את מספר העיגולים הרב ביותר

מהלך 6 - הסיפור הרשותי

מפגש 3: סיפור רשותי בתנועה

משך: שעה וחצי

ציוד וחומרים:

מה הסיפור שלנו? (ראו נספחים)

הנחיות:

1 פעילות פתיחה - איזה כלי רכב אני היום?

כזכור לנו, הפורום שלנו נקרא "חינוך רשותי בתנועה".

כיוון שכך נציג תערוכה של כלי רכב: משאית, מנוף, מטוס, אוטובוס, רכבת, וכיוצא באלה.

כל משתתף יבחר תמונה של כלי רכב, ויסביר איך כלי הרכב שבחר מייצג את תחושתו כרגע.

2 המשגה: SML- Self Management Learning

גישה חלופית ללמידה, שתוכננה במקור למבוגרים על ידי פרופ' איאן קנינגהאם ואשר אומצה בשנים האחרונות במערכות חינוך בדרום אנגליה (South Downs Learning Centre SDLC) בהנהגתו ותחת פיקוחו, ממוקדת בפיתוח אסטרטגיות למידה יותר מאשר בתוכני למידה (Cunningham, 2000). גישה זו מבוססת על "קוריקולום של תהליך" ונתמכת על ידי התיאוריה learning of levels שניסח Bateson Gregory, המבקשת להציב את "הלמידה כיצד ללמוד" במרכז תוכנית הלימודים.

עדיין בזוגות, מגוללים בני הזוג זה בפני זה את סיפור החינוך הרשותי עד כה, על פי מודל SML:

מאיפה באתי?

איפה אני עכשיו?

לאן אני הולך?

איך אגיע לשם?

איך אדע שהגעתי?

חלופות:

1. כותבים סיפור על תלמיד שמסיים את המוסד החינוכי ביישוב. איך יתנהג? מה יידע? מתוך הסיפורים לחלץ עקרונות.

2. מספרים את סיפור הרשות באמצעות המתודה של PIXAR: "היה היה פעם... כל יום... עד שיום אחד... כתוצאה מכך, כתוצאה מכך, עד שלבסוף...".

3 מספרים את הסיפור:

משתפים בסיפורים שעלו, מתמקדים בייחוד בנקודות הדמיון והשוני בין הסיפורים השונים.